

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 stycznia 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z urzędu ponownie ustalił wysokość emerytury **H. W.** od dnia 16 lutego 2013 roku, tj. od dnia, od którego podjęta byłaby wypłata tej emerytury. Organ rentowy podał, że podstawa obliczenia emerytury nie podlega pomniejszeniu o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur. Wysokość emerytury obliczona została od podstawy obliczenia niepomniejszonej o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur. Podstawa obliczenia emerytury wynosi: 2103,20 zł (370488,02 zł + 163934,13 zł)/254,10. Przy ustaleniu wysokości emerytury zakład uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do 31 stycznia 2021 r. w tym zmiany wynikające z waloryzacji, jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłoszonych wniosków. Wysokość emerytury od dnia 1 lutego 2021 roku wynosi 2916,14 zł. Emerytura ustalona w niniejszej decyzji jest świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej wcześniejszej emerytury przyznanej decyzją z dnia 21 kwietnia 2009 roku, wobec czego zakład będzie kontynuował wypłatę tej emerytury. (decyzja – k. 51-52 verte plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

H. W. odwołała się od powyższej decyzji wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie wysokości emerytury w wieku powszechnym na podstawie wskaźnika średniego dalszego trwania życia z art. 26 ustawy - z daty przejścia na emeryturę, to jest wskaźnika właściwego na miesiąc styczeń 2021 roku, bez stosowania art. 25 ust. 1b i wysokość wskaźnika adekwatna do tego miesiąca tj. 193,7 i pozostałych danych o których mowa w art. 25 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonej do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie) - z odsetkami od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie określonych przepisami prawa cywilnego na podstawie art. 85 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zaskarżonej decyzji zarzuciła:

1. naruszenie przepisu art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS („ustawa”) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że ubezpieczona „przeszła na emeryturę” w 2013 roku, choć stało się to dopiero w 2021 roku, co miało wpływ na wysokość obliczonej emerytury w wieku powszechnym ;
2. naruszenie przepisu art. 194j ust. 1, ust. 2 i ust. 3 ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą z 19.06.2020 r., poprzez ich błędne zastosowanie wobec przyjęcia, że podstawa obliczenia emerytury przyjęta przez organ rentowy w decyzji z 12.01.2021 została poprawnie obliczona i nie podlega przeliczeniu, co skutkowało nieuwzględnieniem wniosku ubezpieczonej, choć decyzja z 05.12.2013 została uchylona i brak jest w szczególności wskaźnika średniego dalszego trwania życia, który zostałby „przyjęty” w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury w rozumieniu art. 194j ust. 3 ustawy ;
3. naruszenie prawa materialnego, art. 8 ust. 2 w zw. z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 67 ust. 1 i art. 190 ust. 4 Konstytucji, co doprowadziło do wykładni przepisów ustawy, a następnie zastosowania w sposób, który narusza Konstytucję RP i prowadzi do nierównego traktowania ubezpieczonej, w szczególności w zakresie chronionego konstytucyjnie prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego, którego to prawa nie można różnicować w oparciu o dyskryminujące i nierелеwantne kryteria;
4. naruszenie przepisu art. 25 ust. 1 i art. 26 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS („ustawa”) poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że ubezpieczona „przeszła na emeryturę” w 2013 roku, choć stało się to dopiero w dniu 12.01.2021 roku, co miało wpływ na wysokość obliczonej emerytury w wieku powszechnym, skoro do ustalenia wysokości emerytury przyjęto średnie dalsze trwanie życia z 2013 r. dla ubezpieczonej w wieku 60 lat, a nie ze stycznia 2021 r. dla ubezpieczonej w wieku 67 lat.

(odwołanie – k. 3-9)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. (odpowiedź na odwołanie – k. 10-11 verte)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

H. W. urodziła się w dniu (...). (okoliczność bezsporna)

Decyzją z dnia 21 kwietnia 2009 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. po rozpoznaniu wniosku H. W. z dnia 19 listopada 2008 roku przyznał jej emeryturę w wieku obniżonym od dnia 1 listopada 2008 roku. (decyzja – k. 76 plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 26 lutego 2013 roku odwołująca złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury w wieku powszechnym. (okoliczność bezsporna)

Decyzją z dnia 5 grudnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., po rozpoznaniu w/w wniosku z 26 lutego 2013 r., przyznał ubezpieczonej emeryturę od 16 lutego 2013 r., tj. od osiągnięcia podwyższonego wieku emerytalnego. Wysokość emerytury obliczono z zastosowaniem art. 25 ust 1 b ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), czyli podstawę emerytury pomniejszono o sumę kwot pobranych emerytur.

Wskazano, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę; podstawa obliczenia emerytury ustalona w kwocie 534422,15 zł ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconego wyrównania, tj. o 50182,62 zł. Podstawa obliczenia emerytury ustalona na nowo podlega podzieleniu przez średnie dalsze trwanie życia służące do obliczenia emerytury w decyzji o przyznaniu emerytury, tj. przez 254,10 m-cy.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 163934,13 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 370488,02 zł
- suma kwot pobranych emerytur po uwzględnieniu kwoty wypłaconego wyrównania wynosi (...).62 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 254,10 m-cy
- wyliczona kwota emerytury wynosi 1905,70 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: $[((...),13 + (...),02) - (...).62] / 254,10 = 1905,70 \text{ zł}$.

Emerytura po waloryzacji przysługuje w kwocie: od 01-03-2013 - 1981,93 zł

Emerytura ustalona niniejszą decyzją zostaje zawieszona, gdyż jest świadczeniem mniej korzystnym, ponieważ w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Jednocześnie organ rentowy podkreślił, że będzie wypłacał wcześniejszą emeryturę w dotychczasowej wysokości.

(decyzja – k. 12-13 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Wyrokiem z 6 marca 2019 r. w sprawie P 20/16 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 oraz z 2019 r. poz. 39) w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r. w zakresie w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. (okoliczność notoryjna)

Decyzją z dnia 9 maja 2019 roku organ rentowy przeliczył wnioskodawczyni emeryturę od dnia 1 kwietnia 2019 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Emeryturę ustaloną w kwocie 2196,08 zł zwiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie po dniu ponownego ustalenia wysokości emerytury do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ich waloryzacji, przez średnie dalsze trwanie życia ustalone dla skarżącej wieku w dniu złożenia tego wniosku, tj. w dniu 16-04-2019 r.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 83585,20 zł;

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 206,70 m-cy

- wyliczona kwota zwiększenia emerytury wynosi $(\dots),20 / 206,70 = 404,38$ zł

Po ponownym doliczeniu składek wysokość emerytury wynosi:

$(\dots),08 + ((\dots),20 / 206,70) = 2600,46$ zł.

Emerytura ustalona niniejszą decyzją została zawieszona ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym.

(decyzja – k. 43-44 verte plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Wysokość pobieranej przez wnioskodawczynię emerytury wcześniejszej od dnia 1 marca 2013 roku wynosiła 2544,28 złotych, a od dnia 1 marca 2021 roku emerytura wcześniejsza wynosi 3714,53 złotych. (okoliczności bezsporne)

Wysokość emerytury powszechnej po waloryzacjach (bez pomniejszania o pobraną emeryturę wcześniejszą) od dnia 1 marca 2021 roku wynosi 3039,78 złotych. (okoliczność bezsporna)

Ustalenia faktyczne Sąd poczynił na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w procesie, w szczególności w oparciu o dokumenty zawarte w aktach sprawy, a także w załączonych aktach emerytalnych wnioskodawczyni. Podnieść należy, że stan faktyczny był co do zasady bezsporny między stronami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Wstępnie wskazać należy, że kwestie, które w uzasadnieniu odwołania podnosi odwołująca, tj. równego traktowania kobiet urodzonych (...) w świetle zasad przeliczenia ich emerytur w wieku powszechnym była już przedmiotem rozpoznania Trybunału Konstytucyjnego w sprawie P 20/16 zakończonej wyrokiem z 6 marca 2019 r.

Przechodząc do oceny merytorycznej zasadności odwołania, Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z art. 194i ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U.z 2021 roku, poz.291) do ustalenia podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ubezpieczonego urodzonego w (...) r., nie stosuje się przepisu art. 25 ust. 1 b, jeżeli wniosek o przyznanie tej emerytury zgłosi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. poz. 1222), pod warunkiem, że prawo do emerytury przed osiągnięciem wieku emerytalnego ma ustalone na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r.

Z kolei, stosownie do treści art. 194j ust. 1 ustawy emerytalnej, kwotę emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ubezpieczonemu urodzonemu w (...) r., który wcześniej pobierał emeryturę, wymienioną w art.25 ust.1b, na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r., ustala się ponownie od podstawy ustalonej z zastosowaniem art. 194i; przeliczeniu podlega podstawa obliczenia emerytury przyjęta w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury (art. 194j ust. 2 ustawy emerytalnej); do ustalenia nowej kwoty emerytury przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia przyjęte

w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury, a następnie uwzględnia się kolejne zmiany wysokości świadczenia (art. 194j ust. 3 ustawy emerytalnej). Emerytura w ponownie ustalonej wysokości przysługuje od dnia, od którego podjęto wypłatę emerytury przyznanej na podstawie art.24, a w przypadku gdy prawo do tej emerytury było zawieszane - od dnia, od którego mogłaby być podjęta jej wypłata (art. 194j ust. 4 ustawy emerytalnej). Jeżeli ponownie ustalona wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 jest wyższa od wypłacanej dotychczas, emerytowi wypłaca się wyrównanie; kwotę wyrównania stanowi różnica między sumą kwot emerytur, jakie przysługiwałyby w okresie od dnia, o którym mowa w ust. 4, do dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem ich waloryzacji, a sumą kwot wypłaconych w tym okresie (art. 194j ust. 5 ustawy emerytalnej).

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawczyni stała na stanowisku, iż organ rentowy przy obliczaniu wysokości jej emerytury powszechnej posłużył się zarówno danymi (zwaloryzowany kapitał początkowy, zwaloryzowane składki) jak i wskaźnikiem średniego dalszego trwania życia z 2013 roku, a powinien uwzględnić dane według stanu na dzień rozpoznawania wniosku o przyznanie emerytury w wieku powszechnym czyli na 2021 rok.

Powyższe w ocenie skarżącej prowadzi do konkluzji, iż ustawa z dnia 19 czerwca 2020 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS wprowadziła nieuzasadnione i niezgodne z Konstytucją RP różnicowanie kobiet z tzw. rocznika 1953.

Zdaniem Sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę argumentacja wnioskodawczyni przedstawiona w odwołaniu od zaskarżonej decyzji ZUS, a także piśmie procesowym (k. 15-17) nie zasługuje na uwzględnienie.

Należy przypomnieć, że wnioskodawczyni złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury powszechnej w dniu **26 lutego 2013** r. Wniosek ten nie został przez nią cofnięty, przed uprawomocnieniem decyzji o przyznaniu emerytury powszechnej decyzją z **5 grudnia 2013 r.**, a zatem wywołał on nieodwracalne skutki prawne.

Ponadto należy podkreślić, że przepis art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej nie został usunięty z porządku prawnego wobec wszystkich ubezpieczonych, a jedynie wobec osób z rocznika 1953. Do pozostałych ubezpieczonych ma on nadal zastosowanie.

Brak tym samym podstaw do przyjęcia, że wnioskodawczyni została nierówno potraktowana w zakresie prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego. Wręcz przeciwnie, art. 194j ustawy emerytalnej, wprowadził dla ubezpieczonych z rocznika 1953 wyjątek, w stosunku dla pozostałych ubezpieczonych, w postaci korzystniejszej regulacji, polegającej na wyeliminowaniu przy ustalaniu wysokości emerytury art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej.

Wnioskodawczyni podjęła samodzielnie decyzję, składając wniosek emerytalny w dniu **26 lutego 2013** r., co do daty przejścia na emeryturę. Data przejścia na emeryturę decyduje o tym w jaki sposób obliczana jest wysokość świadczenia.

W realiach niniejszej sprawy na mocy zaskarżonej decyzji z **12 stycznia 2021** r. na podstawie art. 194j ustawy emerytalnej z urzędu w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. w sprawie P 20/16 ponownie ustalono dla ubezpieczonej wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 53 ze zm.) od **16 lutego 2013** r., od dnia, od którego podjęta byłaby wypłata emerytury, bez dokonywania pomniejszeń o kwoty pobranych wcześniej emerytur. Wysokość emerytury nabytej wraz z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego w zaskarżonej decyzji z **12 stycznia 2021** r. określono zatem zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 26 cytowanej ustawy emerytalnej, z pominięciem art. 25 ust 1 b tej ustawy, czyli podstawy emerytury nie pomniejszono o sumę kwot pobranych emerytur.

Stosownie bowiem do treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 6.03.2019 r. w sprawie P 20/16: art. 25 ust. 1 b ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 poz. 39) w brzmieniu obowiązującym do 30.09.2017 r. w zakresie w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet,

które przed 1.01.2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (OTK-A 2019/11).

W dniu 10 lipca 2020 r. weszła w życie ustawa z 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222; dalej także jako ustawa zmieniająca). Ustawa ta dostosowała przepisy do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r., P 20/16, wprowadzając możliwość obliczenia wysokości emerytury powszechnej bez pomniejszania podstawy jej obliczenia.

Ustawa zmieniająca w art. 1 dodała do ustawy emerytalnej art. 194i, na mocy którego osoby urodzone w (...) r., pobierające wcześniejszą emeryturę przyznaną przed 2013 r., mogą obecnie przejść na emeryturę powszechną bez pomniejszania podstawy jej obliczenia o kwoty wypłaconej dotychczas wcześniejszej emerytury. Natomiast osobom, które przeszły już z wcześniejszej emerytury na emeryturę powszechną świadczenie to zostanie przeliczone o czym z kolei stanowi przepis art. 194j ustawy emerytalnej.

Odnosząc się do obszernej argumentacji wnioskodawczyni, którą przytoczyła w uzasadnieniu swojego odwołania, jak i piśmie z dnia 20 kwietnia 2021 roku, Sąd zważył, że jest ona chybiona, albowiem sytuacja prawna ubezpieczonej z rocznika 1953, która przeszła na emeryturę w 2013 r., **jest odmienna** od sytuacji ubezpieczonych z rocznika 1953, którzy wniosek o emeryturę złożyli zgodnie z art. 194 i ustawy emerytalnej w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z 19.06.2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222). Inna jest bowiem data przejścia na emeryturę tych osób, co ma wpływ na sposób obliczenia świadczenia. Wbrew wywodom skarżącej nie jest to nierówność wobec prawa. Każdy bowiem z ubezpieczonych z rocznika 1953 r. miał prawo do samodzielnego podjęcia decyzji o tym, w jakiej dacie przejdzie na emeryturę. Dodatkowo należy zauważyć, że prawo do zabezpieczenia społecznego zostało ustalone w najwyższym hierarchicznie aktem jakim w porządku krajowym jest Konstytucja RP. W myśl art. 67 ust. 1 Konstytucji RP, obywatel ma prawo do zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo oraz po osiągnięciu wieku emerytalnego. Zakres i formy zabezpieczenia społecznego określa ustawa. Tym samym, z art. 67 ust. 1 Konstytucji RP nie da się wyprowadzić konstytucyjnego prawa do konkretnej postaci świadczenia społecznego, a podstawą ewentualnych roszczeń osób ubiegających się o rentę, emeryturę czy inną formę zabezpieczenia społecznego mogą być przepisy ustaw (ewentualnie rozporządzeń wykonawczych wydanych w granicach upoważnienia ustawowego), regulujące szczegółowo te kwestie (tak Sąd Najwyższy - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w postanowieniu z 24.01.2019 r., I UK 4/18, L.).

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że zaskarżoną decyzją z 12 stycznia 2021 r. przeliczono świadczenie wnioskodawczyni z poszanowaniem w/w zasad czyli bez pomniejszenia podstawy emerytury wnioskodawczyni o sumę kwot pobranych emerytur. Wysokość emerytury ponownie ustalono zaskarżoną decyzją z **12 stycznia 2021** r. na dzień 16 lutego 2013 roku przyjmując od podstawy obliczenia emerytury w kwocie 2103,20 zł, będącej wynikiem sumy kwoty składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynoszącej 163934,13 zł i kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego wynoszącego 370488,02 zł, podzieloną przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego czyli 254,10 miesięcy.

Tak wyliczone świadczenie emerytalne bez dokonywania dotychczas wykonywanych potrąceń oczywiście wzrosło i wyniosło 2916,14 zł, podczas gdy kwota uprzednio ustalonej emerytury w wieku powszechnym na mocy decyzji z **5 grudnia 2013** r. wynosiła 1981,93 zł.

Ponadto podkreślenia wymaga, że emerytura powszechna wnioskodawczyni okazała się świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas wypłacanej emerytury wcześniejszej. Wysokość emerytury powszechnej po waloryzacjach (bez pomniejszenia o pobraną emeryturę wcześniejszą) od dnia 1 marca 2021 roku wyniosła - 3039,78 zł, zaś wysokość emerytury wcześniejszej od dnia przyznania prawa do emerytury powszechnej wyniosła od dnia 1 marca 2021 roku - 3714,53 złotych.

Wobec tego organ rentowy słusznie postanowił kontynuować wypłatę korzystniejszego świadczenia z tytułu emerytury wcześniejszej w badanej decyzji z 12 stycznia 2021 r.

Wnioskodawczyni jest więc nadal uprawniona do emerytury w wieku wcześniejszym jako świadczenia korzystniejszego. Jego wysokość w skutek wydania orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny oraz następujących po nim zmian legislacyjnych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS, z uwagi na inny zakres przedmiotowy orzeczenia nie mogła ulec żadnym modyfikacjom.

W ocenie Sądu odwołanie jest pozbawione uzasadnionych argumentów, albowiem nie ma żadnych podstaw, by traktować wnioskodawczynię przy ponownym ustalaniu wysokości jej emerytury jako osobę, która składa wniosek o emeryturę wieku powszechnym po raz pierwszy.

Sąd Okręgowy zważył, że zarówno w doktrynie, jak i judykaturze podkreśla się odrębność instytucji nabycia prawa do świadczenia od jego wypłaty. Zgodnie z art. 100 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

Ponadto Sąd Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w postanowieniu z 21 października 2020 r., I UK 377/19, przyjął, że rozpoznanie wniosku o ustalenie prawa do emerytury wymaga - o ile przepisy prawa nie stanowią inaczej - potwierdzenia tego prawa oraz jego wysokości według stanu prawnego obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

W przypadku ubezpieczonej, realizacja przesłanek warunkujących prawo do emerytury powszechnej z art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nastąpiła z dniem osiągnięcia przez nią powszechnego wieku emerytalnego. Skarżąca złożyła wniosek o emeryturę w wieku powszechnym w dniu 26 lutego 2013 r., nie cofnęła tego wniosku przed uprawomocnieniem się decyzji z 5 grudnia 2013 r. przyznającej jej prawo do emerytury powszechnej od 16 lutego 2013 r., a zatem nabyła prawo do tego świadczenia na podstawie przepisów obowiązujących w dniu 16 lutego 2013 r. i dlatego też do ustalenia wysokości świadczenia stosuje się przepisy obowiązujące w tej dacie, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Takim wyjątkiem przy ustalaniu wysokości emerytury powszechnej wnioskodawczyni jest art. 194j ustawy emerytalnej, ale jedynie w takim zakresie w jakim pozwala na pominięcie stosowania art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej.

Obecnie obowiązujący przepis art. 194j ustawy emerytalnej pozwala przy ustaleniu wysokości emerytury powszechnej wnioskodawczyni jedynie na pominięcie przy obliczeniu niekonstytucyjnego wobec niej art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, czyli nie pomniejszanie podstawy wymiaru emerytury o sumę kwot pobranych wcześniej emerytur. **Wszystkie pozostałe składniki stanowiące podstawę obliczenia emerytury powszechnej pozostają niezmiennie i wynikają z decyzji z 05.12.2013 r., a dotyczy to: składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji, kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz średniego dalszego trwania życia.**

Oczywistym jest zatem, że organ rentowy ustalając w treści zaskarżonej obecnie decyzji z **12 stycznia 2021 r.** wysokość należnego jej świadczenia zastosował właściwy wskaźnik średniego dalszego trwania życia, tj. 254,10 miesięcy - czyli taki, jak w decyzji z **5 grudnia 2013 r.**

Chybiona jest argumentacja skarżącej w zakresie w jakim odnosi się do żądania by przeliczenie jej emerytury w wieku powszechnym w zaskarżonej decyzji z 12 stycznia 2021 r. nastąpiło z zastosowaniem wskaźnika dalszego średniego trwania życia obowiązującego w styczniu 2021 r.

Sąd zważył w szczególności, że emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury,

ustalonej w sposób określony w art. 25 Ustawy, przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 (art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej).

Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (art. 26 ust. 2 ustawy emerytalnej).

Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (art. 26 ust. 3 ustawy emerytalnej).

Zgodnie zaś z treścią art. 26 ust. 4 ustawy emerytalnej, Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśł ust. 2 .

Należy też wskazać, że przepisami art. 1 pkt 1 lit a) i b) ustawy z 5 marca 2015r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz. 552) wprowadzono zmiany w art. 26 ustawy emerytalnej w wyniku, których nadano nowe brzmienie ustępowi 5 art. 26 w/w ustawy oraz dodano do art. 26 nowy ustęp 6.

Znowelizowany przepis ust. 5 art. 26 ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym od 1.05.2015r. stanowi, że tablice, o których mowa w ust. 4 są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do 31 marca następnego roku kalendarzowego, z uwzględnieniem ust. 6.

Z kolei zgodnie z treścią przepisu ust. 6 art. 26 ustawy w brzmieniu obowiązującym od 1 maja 2015r. do 30 września 2017r. ustawodawca zdecydował, że jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz art. 27 ust. 2 i 3. Natomiast art. 26 ust. 6 w/w ustawy w brzmieniu obowiązującym od 1 października 2017 r. stanowi, że „jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn”.

Sąd Okręgowy zważył, że z przytoczonych przepisów wynika po pierwsze, że ani ubezpieczony, ani też ZUS nie mają żadnego wpływu na określenie wartości średniego dalszego trwania życia, bo ta zgodnie z wyraźną wolą ustawodawcy wyrażoną w dyspozycji art. 26 ust. 4 ustawy emerytalnej, corocznie do dnia 31 marca określona jest w formie komunikatu Prezesa GUS. Tym samym odnosząc się do analizowanego zarzutu odwołującej należy zaakcentować, że nie ma w tym zakresie jakiegokolwiek uznaniowości, ani tym bardziej dowolności po stronie organu emerytalnego, który nie dokonuje żadnych wyliczeń w tym przedmiocie.

Po drugie, konsekwencją cytowanych wyżej przepisów jest to, że co do zasady daną tablicę stosuje się do wniosków złożonych w trakcie jej obowiązywania (ust. 5 art. 26 ustawy emerytalnej), chyba że korzystniejsza dla ubezpieczonego do ustalenia wysokości emerytury okazałaby się tablica trwania życia obowiązująca w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny (ust.6 art. 26 ustawy emerytalnej w cytowanych wyżej brzmieniach obowiązujących od 1 maja 2015r. do 30 września 2017 r. i aktualnie do 1 października 2017r.).

Wobec tego niezależnie od ewentualnie przyjmowanej daty: czy to daty złożenia wniosku, czy też daty osiągnięcia wieku emerytalnego - wskaźnik średniego dalszego trwania życia dla wnioskodawczynie pozostaje taki sam.

W konsekwencji powyższych ustaleń nie ulega wątpliwości sądu również, że wszystkie pozostałe składniki stanowiące podstawę obliczenia emerytury powszechnej, pozostają niezmiennie i wynikają z decyzji z 5 grudnia 2013 r., co dotyczy również średniego dalszego trwania życia.

Tym samym, w dokonanej zaskarżoną decyzją z dnia 12 stycznia 2021 r., przeliczeniu świadczenia wnioskodawczynie, nie sposób dopatrzeć się jakichkolwiek nieprawidłowości, skoro ZUS, zgodnie z art. 194j ustawy emerytalnej, z urzędu,

ponownie ustalił odwołującej wysokość emerytury powszechnej od 16 lutego 2013 r. tj. od dnia, od którego podjęta byłaby wypłata świadczenia.

Podkreślić należy, że wbrew wywodom skarżącej, wysokość tej emerytury nie jest ustalana na nowo na datę wydania zaskarżonej aktualnie decyzji z 12 stycznia 2021 r., tak jak chce odwołująca, ale jest przeliczana, z zastosowaniem art. 194j ustawy emerytalnej.

Przeliczeniu podlega, zatem podstawa obliczenia emerytury, przyjęta w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury z 05.12.2013 r. Tak ustalona podstawa obliczenia emerytury, nie została już pomniejszona w zaskarżonej decyzji z 12 stycznia 2021 r. o sumę kwot pobranych emerytur. Do ustalenia nowej wysokości kwoty emerytury Zakład prawidłowo przyjął na dzień 16 lutego 2013 r. średnie dalsze trwanie życia przyjęte w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury z 5 grudnia 2013 r., a następnie uwzględnił kolejne zmiany wysokości świadczenia. Emerytura w ponownie ustalonej wysokości przysługuje wnioskodawczyni od dnia, od którego podjęta byłaby wypłata emerytury - czyli od dnia 16 lutego 2013 r. (art.194j ust. 4 ustawy emerytalnej). W taki właśnie prawidłowy sposób ZUS, z urzędu, ustalił ponownie wysokość emerytury wnioskodawczyni.

Mając na względzie wskazane okoliczności Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawczyni, jako niezasadne – punkt 1 sentencji wyroku.

Jeśli chodzi zaś o roszczenie ubezpieczonej o przyznanie odsetek od wyrównania emerytury to Sąd przekazał Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S. do rozpoznania z uwagi na czasową niedopuszczalność drogi sądowej, albowiem organ rentowy w tym zakresie nie zajął żadnego stanowiska. Należy zauważyć, iż tak sprecyzowane roszczenie, jak w przedmiotowej sprawie nie było przedmiotem rozpoznania organu rentowego.

Zgodnie z dyspozycją art. 476 § 2 k.p.c. w związku z art. 2 k.p.c. przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych dotyczących ubezpieczenia społecznego i kategorii spraw wymienionych w pkt 1-5 § 2 art. 476 k.p.c.

Na obecnym etapie postępowania, wobec braku decyzji organu rentowego w zakresie roszczenia wnioskodawczyni o odsetkach, zachodzi czasowa niedopuszczalność drogi sądowej, a właściwym do rozpoznania roszczeń pozostaje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, od decyzji którego będzie przysługiwać skarżącej prawo wniesienia odwołania do Sądu zgodnie z powołanymi przepisami.

Z uwagi na powyższe tj. na czasową niedopuszczalność drogi sądowej Sąd, na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 464 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt 2 sentencji wyroku.